

[posztmodern politológiák]

Szabó Márton

Politikai idegen

L'Harmattan

SZABÓ MÁRTON: A POLITIKAI IDEGEN

240 oldal, ISBN 963 9457 98 1, Ára: 2100 Ft

A saját és az idegen megkülönböztetése át- és átszövi a politikai beszédet, a politikáról való gondolkodást. A könyv témája a közéletből jól ismert sokféle politikai szereplő bemutatása és elemzése a diszkurzív politikatudomány nézőpontjából. Ezek a szereplők nem intézmények vagy objektív érdekek hordozói és kifejezői, hanem nyelvileg formált diszkurzív konstrukciók, amelyeket maguk az érintettek hoznak létre és alakítanak, bizonyos feltételek között és szabályok szerint, és így válnak a politikai élet meghatározóivá. A gazdag és képlékeny realitást az írás az otthonosság metaforájával leírható közelség-távolság révén, a politikai idegen középpontba állításával teszi áttekinthetővé, az ellenségtől önmagunkig. Az elemzés műfaját tekintve elmélet, mert teóriákat értelmez és vázol fel, de empirikus munka is, mert ehhez nyelvi adatok és esettanulmányok kapcsolódnak. A könyv leginkább tudományos térképnek tekinthető, amely a szereplők szempontjából igyekszik megmutatni a valóság diszkurzív szerveződésének módját, prezentálva, hogy létezik egy ilyen politikai valóság; a veszélyes, az érvénytelen és az ismeretlen politikai szereplők világa.

Tartalom

Előszó	11
Bevezetés. Az idegen és a diszkurzív értelmezés státusa	13
I. rész. Veszélyes idegen	33
1. fejezet. Támadó idegen: az ellenség	37
Közellenség	38
Abszolút ellenség	42
Láthatatlan ellenség	44
A semleges fél	48
Igazságos háború és közösségi önzés	50
2. fejezet. Hódító idegen: a megszálló	55
A fegyverek beszéde és a katona	56
A hódító beszéd struktúrája	59
A leigázott – és megszólalásának lehetőségei	62
Tettetés, mellébeszélés, gúny	65
3. fejezet. Kirekesztett idegen: az ellenség nyelvimegkonstruálása	71
Átdefiniálások	73
Aszimmetrikus megnevezések	75
Szemantikai oppozíciók	78
Sztereotipizálás	80
Kinyilatkoztatás	82

4. fejezet. Politikai ellenség: a szembenállások világa	85
A politikai gonosz	86
A politika mint harc	71
Ellenségek közös világa	93
II. rész. Érvénytelen idegen	97
5. fejezet. Akkreditált idegen: a diplomata	101
Az érdekek nyelvtana	102
A formák beszéde	105
Rögzítés és elválasztás	107
Fikció és politika	109
6. fejezet. Individuális idegen: a migráns	113
Elbocsátás és elválás	115
Határátlépés	117
A befogadás stációi és a megérkezés	118
A ház ura	121
7. fejezet. Rivális idegen: politikai ellenfelek	125
Egységküzdelmek	126
Intézményesített ellenfél: a pártokról	132
Ellenfél vagy ellenség	138
III. rész. Ismeretlen idegen	145
8. fejezet. Politikai közömbös: a közember	149
A képviselet mint közvetítés és helyettesítés	150
A közember mint állampolgár	157
A dolgozó a szocializmusban	161
A választópolgár nem-választása	178
9. fejezet. Független idegen	185
Kritikai értelmiségi	186
Politikai példaképek és utópiák	190
A közösség politikai vendégei	195

10. fejezet. Szövetségesek és szövetségek	201
A szövetkezés képessége: önállóság és egység	202
Integráció és szecesszió: a diszkurzív szövetkezés	207
Tárgyalások, elvek, kompromisszumok	211
A szavak intézményesedése	216
Befejezés. Önmagunk politikai idegensége	221
Idézett irodalom	227
Források és dokumentumok	233